

Bondarevska K.V., Tovmashenko T.O.
Dnipropetrovs'k State Financial Academy

THE STIMULATION OF PERSONNEL: FOREIGN EXPERIENCE AND DOMESTIC REALITY

Summary

In the article the characteristics of labour stimulation were considered, the typical features of financial and non-financial encouragement were determined. The analysis of foreign experience of personnel stimulation in well-developed countries was performed and the possibility of its adaptation to domestic realities was determined. It was justified that implementation of advanced world practices is important both at the enterprise and country level. As the result of research the new directions of domestic stimulation and motivation system improvement were defined. It is also mentioned the company's special features have essential influence when developing and implementing the personnel motivation program.

Keywords: labour stimulation, financial motivation, non-financial motivation, personnel, experience, salary.

УДК 657.1

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ГОТІВКОВИХ КОШТІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Бондаренко А.М.

Чорноморський державний університет імені Петра Могили

Досліджено особливості організації обліку розрахунків готівковими коштами на вітчизняних підприємствах. Встановлено місце обліку розрахунків готівковими коштами у суб'єктів господарювання. Розглянуто характерні риси обліку готівки на сільськогосподарських підприємствах. Проаналізовано законодавчо-нормативну базу України з питань обліку готівкових коштів. Визначено актуальність і необхідність систематичного перегляду і співставлення нормативів обліку готівки на підприємствах.

Ключові слова: готівка, облік готівкових розрахунків, сільськогосподарські підприємства, касові розрахунки.

Постановка проблеми. Грошові кошти є єдиним видом оборотних активів, що володіє абсолютною ліквідністю, тобто негайною можливістю виступати засобом платежу за зобов'язаннями підприємства. Проблема управління готівковими коштами часто полягає в тому, що керівники підприємств схильні до накопичити якомога більше грошей, в той час як головну увагу необхідно звернути на оптимізацію їх запасів, плануванню руху грошових потоків, щоб кожен черговий платіж підприємства за своїми зобов'язаннями забезпечував надходження грошей від покупців та інших дебіторів при збереженні необхідних резервів. Такий підхід можливий за рахунок організації відповідного обліку готівкових коштів, де буде повністю відображено в якій кількості витрачалася, за якими каналами надходило, і скільки залишилося на балансі в підприємства. Зауважимо також, що зрозуміла та стабільна законодавчо-нормативна база бухгалтерського та податкового обліку на сільськогосподарських підприємствах є важливою умовою для формування економічного середовища, яке буде стимулювати ці підприємства до ефективного використання їх ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості та проблеми розрахунків між суб'єктами підприємницької діяльності завжди займала одне з центральних місць бухгалтерського та податкового обліку, важливою частиною яких є облік готівкових коштів. Тема обліку готівкових активів турбує як практикуючих бухгалтерів, так і висвітлюється у працях провідних економістів. Серед розглянутих наукових праць щодо теоретичних та практичних пи-

тань обліку готівкових коштів можна особливо відзначити таких авторів, як Т. Божидарнік, Ф. Бутинець, В. Завгородній, М. Коваль, К. Нагірська, Ю. Нетреба М. Огітчук, І. Садовська, М. Савлук, В. Супрун та інших.

Так, за визначенням М. Огітчуга сільськогосподарським підприємствам законодавчо дозволено проводити розрахунки з юридичними, а також із фізичними особами за готівку.

Вчений визнає той факт, що всі готівкові розрахунки з підприємствами, а також із фізичними особами здійснюються як за рахунок коштів, одержаних у касі банку, так і за рахунок виручки від реалізації товарної продукції (робіт, послуг). Проте, зазначає, що згідно чинного законодавства ті підприємства та індивідуальні підприємці, які мають податкову заборгованість, не можуть використати готівкову виручку для забезпечення господарських потреб. У таких випадках готівкові розрахунки підприємств та індивідуальних підприємців між собою, а також з громадянами можуть проводитися виключно за рахунок коштів, отриманих з установ банків [2].

Група дослідників на чолі з І. Садовською визначають готівкові кошти, як групу господарських засобів (активів) підприємства у складі фінансових активів, до яких також належать еквіваленти грошових коштів в національній та іноземній валютах, фінансові інвестиції підприємства, дебіторська заборгованість тощо [12, с. 37].

М. Савлук вважає, що готівкові розрахунки можна вважати простою, зручною та економічною формою, що забезпечує швидке здійснення платежу,

проте це не стосується договорів при постійних і рівномірних поставках продукції (послуг, робіт) між двома підприємствами (між маслосиразаводами та сільськогосподарськими підприємствами, хлібопашавами, м'ясокомбінатами, молокозаводами та торговельними організаціями) [11].

В. Супрун звертає увагу на те, що за статистичними даними, готівкові кошти є найнебезпечнішим вантажем: при розрахунках за сільськогосподарську продукцію або при придбанні будь-яких запасів готівку «викрадають або гублять, тому транспортування коштів, навіть у незначних сумах, має здійснюватися в суворо встановленому порядку» [14].

М. Коваль і Ю. Нетреба вважають, що готівкові кошти є об'єктом підвищеної уваги контролюючих органів, а тому від належної організації обліку цих високоліквідних активів залежить успішне господарювання суб'єктів бізнесу [3, с. 19].

Автори роблять акцент на тому, що на мікрорівні поняття «гроші» замінене спорідненим терміном – «грошові кошти». Взаємозв'язок між ними трактується як з позицій юридичного підходу (до грошей зараховують лише готівку, тоді як до грошових коштів входять і безготівкові кошти), так і економічного (гроші та грошові кошти вважаються синонімічними поняттями), а також безпекового (відсутність необхідних грошових коштів спричиняє порушення системи економічної безпеки підприємства та може наблизити його до банкрутства) [3, с. 19].

Таким чином, можемо зазначити, що питання стосовно обліку, контролю та аналізу готівкових розрахунків достатньо широко представлене в сучасних наукових дослідженнях.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проблемними для практичної діяльності обліковців є постійні зміни законодавчо-нормативної бази та відображення господарських операцій за даною формою в системі бухгалтерського обліку, тому тема обліку готівкових коштів залишається однією з актуальних та потребує подальших досліджень та систематичного перегляду.

Мета статті полягає в дослідженні аспектів, в тому числі і на законодавчому рівні щодо специфічних особливостей обліку розрахунків готівковими коштами на сільськогосподарських підприємствах.

Виклад основного матеріалу. Визначаючи особливості обліку розрахунків готівковими коштами в умовах діяльності вітчизняних підприємств з'ясуємо сутність поняття грошові кошти.

Грошовими коштами називаються залишки на банківських рахунках організації (безготівкові грошові кошти), а також грошові кошти та прирівняні до них знаки, збережені її адміністрацією самостійно в касі (готівкові кошти). Грошові кошти являють собою активи, коефіцієнт ліквідності яких приймається за одиницю. Іншими словами, якщо ліквідність будь-якого активу визначається його здатністю бути виміряним на гроші, то самі гроші абсолютно ліквідні [2].

У сфері підприємницької діяльності взаємовідносини між підприємствами, організаціями і установами, а також між ними і населенням, носять характер грошових розрахунків. Правильна організація і побудова обліку грошових розрахунків між підприємствами мають велике народногосподарське значення, тому що створюють необхідні умови покупцям для безперебійної оплати придбаних товарно-матеріальних цінностей. Грошові розрахунки здійснюються або у формі безготівкових платежів або готівкою.

Навіть у економічно розвинутих країнах, незважаючи на те, що в них розвинута система електронних

платежів, високий процент використання готівки. Наприклад, в США – 75%, країнах Єврозону 76-86%, в Японії – близько 90%. Усього ж частка готівки у загальному грошовому обігу розвинутих країн не перевищує 3-10%. В Україні частка готівки в обігу значно переважає рівень розвинутих країн (рис. 1).

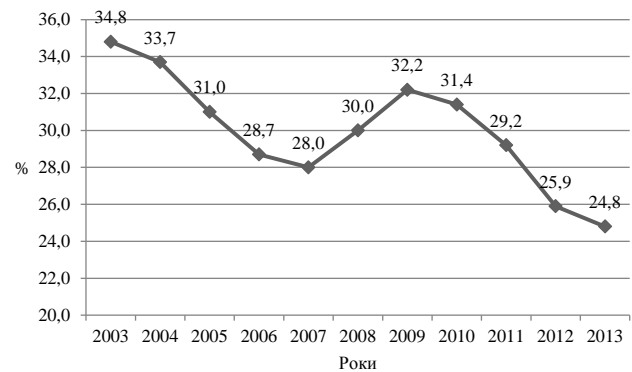

Рис. 1. Динаміка готівки поза касами банків України та її питома вага у загальній грошовій масі в 2003-2013 рр.

Джерело: розроблено автором за даними [13]

Аналіз наведених свідчить, що починаючи з 2003 р. в Україні спостерігається постійне зменшення частки готівки в обігу. Якщо в 2003 р. ця частка становила 34,8%, то починаючи з 2004 р. частка готівкових розрахунків постійно зменшувалася. Однак з 2008 р. готівкові розрахунки збільшилися до третини всіх розрахункових операцій а в 2009 р. – 32,2%. Можемо зазначити, що починаючи з 2008 р. обсяги готівки в обігу України починають зростати. Таке зростання простежується до середини 2009 р. Така динаміка пояснюється зниженням довіри до банківської системи внаслідок фінансової кризи, значним рівнем інфляції, що сприяло збільшенню готівки для розрахунків. Проте у другому півріччі 2009 р. спостерігається зменшення готівки. Вже з другої половини 2010 р. показник становить 31,4% відносно 32,2% на кінець 2009 р. зменшення показника готівкових розрахунків продовжується і зараз.

Проте, готівкові розрахунки і на сьогодні мають свої переваги. До них з упевненістю можна віднести:

- універсальність готівки як засобу платежу;
- легкість використання;
- обов'язковість до приймання при здійсненні платежів на всій території держави в будь-який час;
- дотримання анонімності при здійсненні розрахунків тощо [8].

Таким чином, організація обліку готівкових коштів має велике значення для будь-яких сучасних підприємств, в тому числі сільськогосподарських, які в процесі своєї виробничо-господарської діяльності користуються готівковими активами, пов'язаних із розрахунковими відносинами з робітниками підприємства, постачальниками ТМЦ та покупцями сільськогосподарської продукції.

Відповідно до нормативних актів всі організації незалежно від організаційно-правової форми зберігають свої вільні грошові кошти в установах банку на відповідних рахунках на договірних умовах.

Суб'єкти господарювання, які відкрили поточні рахунки в банках і зберігають на цих рахунках свої кошти, здійснюють розрахунки за своїми грошовими зобов'язаннями, що виникають у господарських відносинах, пріоритетно в безготівковій формі, а також у готівковій формі (з дотриманням чинних обмежень) у порядку, встановленому законодавством України.

Зазначені обмеження не поширюються на:

- а) розрахунки підприємств (підприємців) з фізичними особами, бюджетами та державними цільовими фондами;
- б) добровільні пожертвування та благодійну допомогу;
- в) розрахунки підприємств (підприємців) за спожиту ними електроенергію;
- г) використання коштів, виданих на відрядження;
- д) розрахунки підприємств (підприємців) між собою під час закупівлі сільськогосподарської продукції. Перелік товарів, що належать до цієї продукції, визначений Законом України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004 № 1877-IV [8].

Готівкові кошти, що надходять до кас організацій, підлягають здачі в установи банків для подальшого зарахування на рахунки цих організацій.

Використання готівки в організації в основному пов'язане із здійсненням розрахунків зі своїми працівниками та іншими фізичними особами:

- плата фізичними особами за товари і послуги, що надаються підприємством;
- оплата праці працівників, виплата інших грошових доходів;
- внесення підприємством надійшли в касу грошових коштів на розрахунковий рахунок;
- видача підзвітних сум своїм працівникам та ін.

Готівковий обіг грошових коштів між підприємствами незначний, оскільки основна частина розрахунків здійснюється безготівковим шляхом.

Всі касові операції в Україні, тобто всі операції суб'єктів підприємницької діяльності між собою, пов'язані або з прийманням або з видачею готівкових коштів під час розрахунків через касу, повинні здійснюватися відповідно до чинного законодавства [5].

Згідно з Положенням про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 15.12.2004 № 637 (далі – Положення № 637) [5] визначено, що «сільськогосподарська продукція (сільськогосподарські товари) – це продукція/товари, що підпадають під визначення груп 1-24 УКТ ЗЕД, якщо при цьому такі товари (продукція) вирощуються, відгодовуються, виловлюються, збираються, виготовляються, виробляються, переробляються безпосередньо виробником цих товарів (продукції), а також продукти обробки та переробки цих товарів (продукції), якщо вони були придбані або вироблені на власних або орендованих потужностях (площах) для продажу, переробки або внутрішньогосподарського споживання».

Відповідно до п.п. 2.3 Положення № 637 [5], гранична сума готівкового розрахунку одного підприємства (підприємця) з іншим підприємством (підприємцем) протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами встановлюється відповідною постановою Правління Національного банку України.

Згідно Постанові Правління Національного банку України від 09.02.2005 р. № 32 [7] встановлено граничну суму готівкового розрахунку у розмірі 10000 гривень. Платежі, що перевищують зазначену граничну суму, необхідно проводити тільки в безготівковій формі.

У випадку порушення цього правила згідно зі ст. 1 Указу Президента України від 12.06.1995 р. № 436/95 «Про застосування штрафних санкцій за порушення норм регулювання обігу готівки» [9] кошти в розмірі перевищення граничної суми додаються до залишків готівкових коштів в касі підприємства одноразово в день такого порушення з подальшим порівнянням цієї суми з лімітом каси на підприємстві.

Коментуючи зазначені вище положення, зазначимо, що згідно з даними НБУ обсяги гривневої готівки поза банками тільки за I квартал 2013 р. становили 206,0 млрд грн. З урахуванням валютних коштів позабанками загальні обсяги готівки можуть перевищувати обсяги грошової маси у банківській системі. Негативний вплив цього фактора створює загрози для стійкості банківської системи та економічної безпеки держави і призводить до зростання потенціалу тіньової економіки. Тобто, готівкові обмеження, в тому числі і для сільськогосподарських підприємств, є доречними.

Також звернемо увагу на той факт, що з урахуванням ринкової ціни на сільськогосподарську продукцію впроваджені обмеження фактично означають суттєве скорочення використання готівкових розрахунків під час закупівлі сільськогосподарської продукції та практично повний перехід фермерських господарств, підприємств оптової торгівлі та інших суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють купівлю-продаж сільськогосподарської продукції, на безготівкові розрахунки.

Особливістю обліку готівкових коштів на сільськогосподарських підприємствах є і строк, на який дозволяється видача коштів під звіт. Згідно з п.п. 2.11 Положення № 637 кошти на закупівлю сільськогосподарської продукції видаються під звіт з дня їх видачі на строк не більше десяти робочих днів, тоді як на всі інші потреби на строк, що не перевищує двох робочих днів. При одночасній видачі готівкових коштів як на відрядження, так і для закупівлі сільськогосподарської продукції або вирішення інших господарських питань, строк видачі готівкових коштів під звіт продовжується до моменту завершення такого відрядження [5].

Для всіх інших підприємств у ст. 5.4 Положення № 637 [5] пропонується визначення ліміту каси з урахуванням специфіки і режиму роботи, обсягу касових операцій, віддаленості від банку, строків здавання готівкових коштів та тривалості операційного часу банку, поділяючи всі підприємства на три групи з особливою методикою розрахунку ліміту залишку готівкових коштів у касі [5].

Розрахунок ліміту залишку готівкових коштів у касах сільськогосподарських підприємств аналогічно має свої особливості. Підприємствам сільськогосподарського профілю, які займають не тільки виробництвом, а й переробкою сільськогосподарської продукції, відповідно п.п. 5.5. Положення № 637, надано право встановлювати або переглядати ліміт каси «на період заготівлі та перероблення сільськогосподарської продукції згідно з фактичними показниками їх касових оборотів (надходжень або видачі готівки) за будь-які три місяці сезону виробництва (перероблення) сільськогосподарської продукції попереднього року» [5].

Тобто, організація готівкових розрахунків в умовах сільськогосподарських підприємств на сьогодні досить чітко регламентована в сторону обмеження її використання.

Додамо також, що до розрахунків готівковими коштами перевіряючи органи влади завжди ставилися з особливою увагою, перевіряючи їх особливо ретельно.

Аналіз нормативно-правових актів і наукової літератури дає змогу зробити висновок про відсутність чітких критеріїв щодо основ класифікації фінансового контролю, його форм і методів взагалі, та визначення форм і методів контролю за додержанням порядку проведення готівкових розрахунків зокрема. Сукупність функцій, які покладені в основу діяльності контролюючих органів, зумовлює специ-

фіку форм і методів здійснення повно важень, які є зовнішнім вираженням задач, що стоять перед ними.

Головними формами контролю за додержанням порядку проведення готівкових розрахунків вважають:

– облік суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахунки у готівковій формі;

– перевірку за додержанням порядку проведення розрахункових операцій.

Саме облік суб'єктів господарювання, які проводять розрахунки за готівку, є тією формою контролю, яка забезпечує визначення кола осіб, щодо діяльності котрих застосовуються особливі вимоги по дотриманню порядку проведення розрахунків. Облік дозволяє отримувати інформацію про перелік осіб, що здійснюють готівкові розрахункові операції, перш за все, про види діяльності, якими займаються, адресу фактичного місцезнаходження та іншої інформації, яка необхідна при проведенні перевірок у даній сфері.

Нововведенням, що запроваджено ст. 75 Податкового Кодексу України є «фактична перевірка». Згідно з п.п. 75.1.3. така перевірка здійснюється за місцем фактичного провадження діяльності або розташування окремих об'єктів права власності платника податків. Серед усього п'яти можливих умов проведення фактичної перевірки органами ДПС України названа перевірка дотримання порядку розрахункових операцій та ведення касових операцій, що підтверджує особливу увагу з боку держави до готівкових розрахунків у країні [4].

Особливості підприємств, що займаються виробництвом сільськогосподарської продукції, є суттєві витрати на транспортування виробленої продукції, а саме – сплата грошових коштів за бензин, яка найчастіше здійснювалася у готівковій формі. Згідно п.п. 201.11 Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI касові чеки, що містять суму отриманих товарів чи послуг та загальну суму нарахованого податку з обов'язковим визначенням податкового номера постачальника та фіскального номера можуть бути підставою для нарахування податкового кредиту без отримання податкової накладної, тільки за умови, що загальна сума отриманих товарів чи послуг не буде перевищувати 200 гривень за день (без урахування податку) [4].

Треба також зазначити, що згідно зі ст. 15 підрозділу 2 розділу XX Податкового Кодексу України до 1 січня 2014 року господарські операції з постачання окремих зернових та технічних культур (за

винятком їх першого постачання безпосередньо виробниками) звільняються від оподаткування ПДВ.

Стосовно організації обліку готівкових розрахунків зазначимо, що на досліджуваних підприємствах, як і відповідно інших суб'єктів господарської діяльності, відображення касових операцій ведеться на рахунку 30 «Каса» з використанням касових документів, затверджених згідно з Постановою Правління НБУ Положення № 637.

До особливостей синтетичного та аналітичного обліку касових операцій у сільськогосподарських підприємствах можна віднести спеціалізовані форми реєстрів журнально-ордерної форми обліку, затверджених Наказом Міністерства аграрної політики України «Про затвердження спеціалізованих форм реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та Методичних рекомендацій щодо їх застосування» від 04.06.2009 р. № 390 [10] «з метою забезпечення єдиних методологічних принципів ведення бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах», а саме дебетові обороти за рахунком 30 «Каса» відображаються у Відомості № 1.1 с.-г., а кредитові обороти – у Журналі-ордері № 1 с.-г.

За підсумками місяця за результатами фінансово-господарської діяльності сільськогосподарського підприємства кредитові обороти по касі із Журналу-ордера № 1 с.-г. переносять до Головної книги підприємства в дебет кореспондуючих рахунків. Дебетові обороти по касі зносяться до Головної книги з кредиту відповідних рахунків інших журналів-ордерів при їх розносі. Звернемо увагу на те, що залишок готівки на кінець звітної місяця, вказаний у відомості до Журналу-ордера № 1 с.-г., обов'язково повинен відповідати залишку останнього за місяць касового звіту касира, а також даним Головної книги.

Висновки і пропозиції. Проведене дослідження особливостей готівкових розрахунків на сільськогосподарських підприємствах, їх нормативне регулювання і законодавчі нововведення показало, що організація обліку на даній ділянці залишається важливою ланкою загальної системи обліку.

Облік розрахунків готівкою має свої специфічні особливості та відмінності від обліку готівки на інших вітчизняних підприємствах. Таким чином, з урахуванням змін законодавчо-нормативної бази України питання обліку готівкових коштів потребує подальшого систематичного перегляду.

Список літератури:

1. Бублик Є. О. Обмеження готівкових розрахунків в Україні: проблеми та перспективи / Є. О. Бублик // Економіка і прогнозування. – 2013. – № 2. – С. 32-42.
2. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: підручник / М. Ф. Огітчук, В. Я. Плаксієнко, Л. Г. Панченко та ін.; За ред. М. Ф. Огітчюка. – К.: Вища освіта, 2011. – 800 с.
3. Коваль М. І. Удосконалення обліку, аналіз та аудит готівкових розрахунків підприємства / М. І. Коваль, Ю. О. Нетреба // Наукові праці МАУП. Сер.: Економічні науки. Психологічні науки. – 2013. – Вип. 2. – С. 18-23.
4. Податковий кодекс України: за станом на 01 липня 2011 р. / Верховна рада України. – Відомості Верховної Ради України. – 2011 р. № 13 / № 13-14, № 15-16, № 17 / с. 556.
5. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: постанова / Правління Національного банку України. – Офіційний вісник України. – 2005 р. – № 3 / № 7, 2005, с. 186 / с. 55.
6. Полторак А. С. Специфічні особливості обліку розрахунків готівковими коштами на сільськогосподарських підприємствах / А. С. Полторак // Економіка і управління. – 2011. – № 4. – С. 82-86.
7. Про встановлення граничної суми готівкового розрахунку: постанова / Правління Національного банку України. – Офіційний вісник України. – 2005 р. – № 16. – С. 43.
8. Про державну підтримку сільськогосподарства України, Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>
9. Про застосування штрафних санкцій за порушення норм регулювання обігу готівки: указ Президента України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/>
10. Про затвердження спеціалізованих форм реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та Методичних рекомендацій щодо їх застосування: наказ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.licasoft.com.ua/>

11. Савлук М. І. Гроші та кредит: підручник / М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко, М. Ф. Пуховкіна, І. В. Шамова, Н. Г. Заболотна, О. А. Брегеда; ред.: М. І. Савлук; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – 6-те вид., переробл. і доповн. – К.: КНЕУ, 2011. – 590 с.
12. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. С. Нагірська. – К.: «Центр учбової літератури». 2013. – 688 с.
13. Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua/
14. Супрун В. Розрахунки готівкою / В. Супрун // Дебет – Кредит: Школа бухгалтера. – 2006. – № 1. – С. 10.

Бондаренко А.Н.

Черноморський державний університет імені Петра Могили

ОРГАНИЗАЦИЯ И НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УЧЕТА НАЛИЧНЫХ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ НА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Аннотация

Исследованы особенности организации учета расчетов наличными средствами на отечественных предприятиях. Установлено место учета расчетов наличными средствами у субъектов хозяйствования. Рассмотрены характерные черты учета наличности на сельскохозяйственных предприятиях. Проанализирована законодательно-нормативная база Украины по вопросам учета наличных средств. Определены актуальность и необходимость систематического пересмотра и сопоставления нормативов учета наличности на предприятиях.

Ключевые слова: наличные, учет наличных расчетов, сельскохозяйственные предприятия, кассовые расчеты.

Bondarenko A.N.

Petro Mohyla Black Sea State University

ORGANIZATION AND REGULATORY FRAMEWORK ACCOUNTING CASH ON FARMS

Summary

The features of accounting of cash in domestic enterprises. The place of accounting in cash businesses. We consider the characteristics of the cash accounting on farms. Analyzed the legal and regulatory framework of Ukraine on account of cash. Determined the relevance and need for systematic review and comparison of accounting standards cash in the business.

Keywords: cash, cash payments accounting, farms, cash payments.

УДК 336.226

НЕДОЛІКИ ОНОВЛЕНОГО МЕХАНІЗМУ СПРАВЛЕННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Боровик П.М., Гузар Б.С., Приблуда М.С.

Уманський національний університет садівництва

У статті проаналізовано сучасний порядок нарахування і сплати податку на прибуток підприємств, що справляється в Україні з підприємств на загальній системі оподаткування. Результати дослідження продемонстрували, що податок на прибуток є одним із бюджетоформуючих податкових платежів. В той же час, дослідження показало, що сучасний механізм справляння цієї податкової форми має цілий ряд недоліків, викликаних недостатніми фіскальними та регулюючими її властивостями. Авторами за результатами дослідження обґрунтовано що для вирішення більшості проблем справляння податку на прибуток підприємств необхідно усунути розбіжності між податковим та бухгалтерським обліком доходів та витрат. Крім того, необхідно відмінити статтю 150 Податкового кодексу України, якою передбачено можливість перенесення на наступні податкові періоди від'ємного значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток а також звільнити від оподаткування частину прибутку підприємств, що використовується його платниками на фінансування інноваційно-інвестиційних проектів.

Ключові слова: податкова система, пряме оподаткування, прибуток, податок на прибуток підприємств, Податковий кодекс України.

Постановка проблеми. Одним з податкових платежів, мобілізовані суми якого з 2015 р. суттєво вплинуть на доходну частину місцевих бюджетів, є податок на прибуток підприємств. Не зважаючи на те, що механізм справляння податку

на прибуток підприємств з часу прийняття Податкового кодексу України зазнав суттєвих змін, слід відзначити, що порядок його нарахування і сплати в період 2013-2015 рр. знову був кілька раз реформований. При цьому, найбільш кардинальні змі-